

YELOD 27id NÜM: 06 YUNUL 2017 Pads: 45 jü 56

O Volapükaflenes valöpo!

Kikodo mens lärnons-li Volapüki? Saitob kadamani obsik: *Danny Zhang*, kel epenom sökölösi su pad okik pö el Facebook:

“Ömna ven tikob dö pük obsik e mastans ettimik ona, ai säk somik pubon: Kis äbinon-li motiv onsik ad lärnön e propagidön Vpi? Kikodo Vp., pro ons, äbinon-li patik? Ibo ga tio valikans äsevons, das Vp. töbo ökanon dönulifikön ad stad so glorik ona ün tumyel 19id – no igo sperant ökanon. Mastans ot fūmo äsevons osi, ab ivälons ad too lai-vobön pro at. Tāno esuemob, das äcedons Vpi patiki, bi pato älelōfons oni. Sekū neud, fasil, e nomot oniks, mastans vilōfo ädedietons okis pūke ot, soäsä obs: Vpans valik anuik < spikobs oni, bi pliton obis. Bo nek obas nog cedon Vpi valemapiki nämikün, ab bos pūka binon gebovik u patik so vemiko, das cedū obs Vp. digädon fiedi obsik somik.”

Cıfál ettimik: *Johann Schmidt* < epenom ün 1972: “Volapük no plu odunon komipi ad getön fluni ä pladi bevü sits votik. Binob cıfál e lesagob atosı. Vilobs leodükön dinis valik Volapükamufa gretik, vilobs kälön pūki at, leigoäsä kälöy Vöna=Grikānapūki u Vöna=Saxānapūki.”

Dö atos nog plu vilob sagön: Noe plidobs Volapüki, noe vilobs kälön oni, leigoäsä kälöy pükis vonik, abi bejäf Volapüka binon juit täläktik pro mödikans obas. Vicıfál *Daniil Morozof*, kadāmans: *Danny Zhang* ed *Igor Wasilewski*, ed ob it steifobs ad konleton vōdis pägeböl in vōdems mastanas ettimik se Volapükagaseds e fonäts votik plu u läs konfidoviks u frutiks ed ad datuvülön sinıfs kuratik e verätiks otas. Semikna atos leno fasilon. Mutoy sukön vōdi tefik in vōdems e tūvön, vio ägeboy oni. Somo kanoy suvo küpön, das els *Arie de Jong* u *Johann Schmidt* dilo äbinoms “fanäbs” lomapükas oksik (äsä obs it). Too Volapük labon vōdastoki lölo löniki. Binos pro obs vemo nitedik ad vestigön dinädıs at.

Fe – pö stom lejönik ün tim at su lafa-talaglöp nolüdik – semikna buükoy-la ad kälön plao gadi oka. ☺

Glidis valikanes sedom se Deutän hitüpi:

HPL-L-RKS

Zöts tel (II)

Fa ‘Jean-Pierre Claris de Florian’, tradutod fa kadäman: ‘Igor Wasilewski’

Süfül telid

Els Arlequin, Scapin

Scapin: Deli gudik, o ‘Arlequin’!

Arlequin: Binob dünan olik, o sö!

Scapin: Liö! o sö! Ai lüspikol obi, äsva zunol. Ob no sümob ad ol, e...

Arlequin: O! sevob gudiko, das no vemo sümobs bal ad votik.

Scapin: O! dö kis tikol-li, o flen obik! Mutobs-li neplidön odı, bi obs bofik löfobs pösodi ot? Vom no binof saido völadik, adas mans stimabik tel stadoms in nepüd.

Arlequin: Balido, dat mans stimabik tel stadoms in nepüd binos zesüdik, das bofikans binoms stimabiks, e...

Scapin: Ha! o sö! ‘Arlequin’!...

Arlequin: Söl: ‘Arlequin’ no löfom oli; atosi sagob ole notodäliko.

Läb lölik oba sekidon de ‘Argentine’; sevob nosi, vilob nosi, kanob nosi pläs löfön ofi; ed ol, kel vilolöv matikön ko mon ofik, ceditol, das desirol pösodi ofik. Ba oplitol ofi plu ka ob, bi man, kel no binom lelöfädik, labom kapi kleilik ad plitön, du ob güo labob nosi. Valikos at tomon obi; desiroböv ad loegön oli moön isao.

Scapin: O ‘Arlequin’ löfik oba! mutoy ye kösömön ad labön mätedanis; binol seliban jönik, nendoto; ab dabinons kuradans, kelis atos no dredükon. Sötol ga patrodön, üf ‘Argentine’ no plidoföv oli ma merit ola.

Arlequin: Sil, steifoböv, binolöd takedik. Soari gudik!

Scapin: Kiöpio üfo golol-li?

Arlequin: Golob ad kompenön pö loteram.

Scapin: Pefinükon ya sis düpalaf. Labob taibi in pok obik; ekö!
nüms: 7, 20, 48, 12, 19.

Arlequin: Kisi sagol-li?! Stebedolöd! (*Setirom xöti loterik oka se pok.*)
Nüm: 7 < dabinon-li bevü ons?

Scapin: Sil!

Arlequin: I nüm: 19-li?

Scapin: Sil!

Arlequin: Ed i nüm: 48-li?

Scapin: I nüm: 48.

Arlequin: O! cogol!

Scapin: No, vö! lülogolöd ito.

Arlequin: Binob nu liegik, kilat obik egaenon. Moni kimödik olabob! Gudö! mat oba obinon te se löf.

Scapin: Liö! (*Lülogom zöti ela 'Arlequin'*) Vö! gidetom. Jäpan at binom ga liegik.

Arlequin: Ya sis lunüp elükob kilati at; fümob, das nemu kildegna äbeigolob go nilü on. Fino efanädob oni. (*Gepladom zöti okik ini pok ot.*)

Scapin, flanio: Viloböv kanön tifön zöti at...

Arlequin: Adyö! Golob ad büedön pelön obe, bi sunädo dötumo opladob moni at, no sui kap obik, ab disi futils jönikün in vol.

Scapin: Stebedolöd, igo no sevol, kiöpio mutol golön ad popelön.

Arlequin: Nö!

Scapin: Lilölöd, sunädo osevädükob ole, kiöpo pelölan lödon.

(*Dü fin lölik süföla, 'Scapin' steifom ad motifön zöti ela 'Arlequin', kel ai neletom oni.*) Sevol-li gudiko, kiöpo dom: 'Luxembourg' topon?

Arlequin: Sil

Scapin: Benö! us peloy.

Arlequin: Tö 'Luxembourg'-li?

Scapin: Sil... efe... nö! ... Büä onügolol usio, ulogol deto leyani...

Lülogolöd... Ekö! binon 'Luxembourg', us, deto, leyan binon... yelovik.

Arlequin: Leyan yelovik-li?

Scapin, vifiko: Sil, sunädo omemosevol oni. Onokol, omaifükoy;

nügolol, logol tridemi nedeto, xänol, logol su tead balid yanili gedik, kloküli labü gleiped jistägalögik. Toenol, jidünan kömof.

"Desirob ad spikön ko söl: dilekan". "Nügolös, if plüdol, o söl!"

Leadoy oli nügolön ini bür omik, jonol zöti olik...

"Givolöd vifiko moni lü söl at, sakädis kildeg a frans mil. Ekö! is binons, o

söl! Kalkulolös, if plüdol, va labol suämi kuratik. Kanoy pölön,

kalkulolös, kalkulolös...": (*'Arlequin' bieğädöm e lülogom gluni;*

'Scapin' motifom zöti...) "Sumoy de ol zöti olik, e val pefinükon."

Arlequin: O! binos kleilik. Ekö! fo ob yan yelovik, yan gedik,

VI:48:2017

jistägalög, dünan, tridem, sakäds kildeg a frans mil; if plüdol, kalkulölös moni... Binos kleilik. Sunädo orönob usio. Godö! Nen ol oneodüloböv vemo atosi, danob oli.

Scapin: No spikolöd dö atos. Soari gudik, o flen oba! No glömolöd yani yelovik.

Arlequin: Ol ga otuvob oni. (*Mogolom.*)

Süfül kilid.

Scapin, soelik: If no steifobsöv ad verätükön atosi, te nevisedikans somik binonsöv läbiks. Binoy vo gidetik sagölo, das binos mögod te pro nensüenikans; tumna äpledob pö loter, ab neai ägetob gaenodi seimik. Ekö! balido: Se bür kinik binon-li? (*Säplifom zöti...*) O süls! epölob, kioneläbik binob! Vö! no kanob gaenön pö loter igo tifölo zötis egaenöl! At binon te pened. (*reidom*): "Binolöd takedik, o flen gudik oba! no kudolöd demü mätedan olik, löfob oli; ladäl obik binon olik laidüpio; olabol nami oba, kitimo ovilol." Atos binon kleilik: pened at binon de 'Argentine'. Ha! olabom nami ofa, kitimo ovilom! Atos no binon so fümik. Ofrutidob neskili obik, e, ibä änedrefob zöti loterik, ovöladükob ati! (*Nokom ta yan ela 'Argentine'*) O lädül 'Argentine'!

Süfül folid.

Els Argentine, Scapin

Argentine: Ol! binos-li ol, o söl 'Scapin'?

Scapin: Sil, o lädül, ai otan...

Argentine: Plüo binos badik pro ol...

Scapin: Ai neläbik e no läs lepleköl oli.

Argentine: Binol vemo plütik, ab no löfob oli vemikumo demü atos.

Scapin: Atosi vemo gudiko sevob, o lädül! ed atos plüo favükon obi, das fät at no binon kobädik pro löfans valik ola. Binos bal omas, keli ladäl olik evälon, lü kel penol penedis vemo löfүlikis.

Argentine: Liö! Kisi vilol-li sagön? O söl 'Scapin', binol vemo negidetik ad lүvön kaladi geböfik ola; binos nog buikum ad binön böladik, kas binön nendalestүmik.

Scapin: Pardolös o lädül! Ädesinob ad spikön ko ol dö pened semik, kel tevon da zif, e dö kel badikans lesagons, das epenol oni lү söl: 'Arlequin'. Penedi at dalabob, äblinob oni ole; ab osteifob vemo ad sagön nosi, bi atos sinifonöv glömon lestүmi, keli debob ole.

EL “DA-”: FOYÜMOT TÖBO DASEIVOVİK (II)

fa vicifal: *Daniil Morozov*

- El “da-” malon veüti patik, sevabo:

– el *dabük* tefon jäfüdi ot, äsä vöd nen foyümot “bük”. Ye *dabüköp* (sevabo: ‘publishing house’ Linglänapüko) binon stitod veütikum e komplitikum ka *büköp* (= ‘printing house, typography’ Linglänapüko). Kösömo *büköp* bejäfon buki alik ma vil dunetäba, e *dabüköp* steifülon ad dagetön lautotis lautana semik, ad gudükumön (koräkön) namapenädi rigik, ad spearükön *dabükotis* oka medü sel. Kludo *dabüköp* labon noe *bükanis*, *abi redakanis*, *koräkanis*, *tedaganetanis*, e *reti*. Sekü kod at no lecedob vödi **dabüköm* fa hiel ‘Ralph Midgley’ pro cin pö nünöm pösodik (sevabo: el ‘printer’) pemoböli pötöfiki. Buükoböv nemi votik efe eli **büköm* ad malam yega ot;

– bo el *dabail* tefon yegis veütikum ä gretikumis ka “bail” balugik (vöds bofik neföro pägebons, klu kanoy te niludön dö sinifs e tikodayumäts patedik subsatas tel). Ba el “bail” i kanon tefön vobi demü mesed, äsä brekot sököl jonülon: “...sav äkömon dub kermeta-trup, kele blöwayäkan äkanom *bailön* oki asä eli ‘homme fort’ (= man nämik), e *flenädan* omik asä lecekadünani”;

– i binos fikulik ad miedetön vödi *daloat*. Ma vödems e vödaliseds loatoy lödi, cemi u toodi, e *daloatoy* lovenafami, vitidagadi. Ma nilud cifala: Hermann Philipps loatoy bosi ad gebön it oni, asä dini lölöfiko löniki, e *daloatoy* bosi ad jafidön moni dub geb ona (vitidagad, lovenafam);

– stabavöd *dapan* tefon fimodi; logolsös vödis sököl: *dapanot* (‘letter of hypothecation’), *dapanöp* (‘mortgage bank’), *dapanaloen* (‘mortgage [real estate] loan’);

– *daced* binon sit cedas u tikamagotas (*daced* vomik, levalidaced). El *leced* kanon patradutön as ‘judgement, opinion, regard’;

– vöd *dagespik* neföro pägebon. Kanon malön taspiküloti veütik ud igo lenoföli ä zunüliki pö feit;

– *dalebüd* binon doküm veütik de cif löpikün, *lebüd* tefon calani militik u nafemiki (värb tefik: “*lebüdön*” labon sinifis tel, sevabo: eli “sagön” [“käpten *lebüdom* ad tovedön stäni, saili”], eli “cifön” [“man et älebüdom nafemi lölik”]), el *büd* binon vöd valemikum, bi kanon kaladön meni alik (calani u meni komunik) ed igo kanon jäfidön as lim vödeda pükavik (*büdabidir*, *büdaset*);

– *dasinod* (‘mortal sin, sin unto death’). At binon jäfüdavödöd Godava. I *dabinons* vöds *lesinod* (‘vice’), *dalesinod* (*lesinod* cifik mena seimik). I betikolsös vödi *lesinöp*, sevabo: ‘den of vice’;

– *dalón* binon lon veütikün ('constitution'). Ma sam natapükas ömik de subsat at värb pedefomön (*dalón*, 'to constitute' — pato tefü tat nulik), as sam: "Brasilän isteton oki neseکیدiki de Portugän, ed idalónon oki as lampörän". Vöd "*dalón*" kanon nemön noe loni löpikün tata, abi dokümi veütik votik, sevabo: *dalón gitätas mena* ('Declaration of Human Rights'). El lelón ('supreme law') ba kanon jäfidön id as jäfüdavödöd filosofik, natavik, ...;

– *damifät* ('calamity, disaster'). Liedo vöd at neföro pägebon;

– vöd *dastun* tefon bos, kel stunükon sogädi lölik. Vöds votik labü vödastab ot dabinons, sevabo: *dastunanun* (= 'sensation, flashy news'), *dastunalekoned* (= 'sensational novel'), *dastunükön* ('to cause / create a commotion / furor'). Leigüpo dabinon värb: *lestunön* (= 'to stand agape');

– kanoy-la distidön ma siäm vödis *timäd* ('time, period of time'), *datimäd* ('era'), *letimäd* ('epoch'), ab mödadilo te vöd "*timäd*" pägebon, as sam: "*timäd radiona*", "*reigatimäd vönik*" (in Lägüp-tänav), "*zänodatimäd*", "*gladatimäd*". Te hiels 'Johann Schmidt' e 'Filippus Johann Krüger' ägeboms vödi "*letimäd*", sevabo: "Tal motik at eperon igo no breküli balik bal ünü letimäds susnumovik dabina onik" (is vilob küpälükön reidanis, das bali "*letimädas*" et kanoy-la lecedön glada-timädi); "Tumyel 19id (degzülid) ägivon obes elis 'Espronceda' e 'Bécquer' e letimäd nulädik elis 'Antonio Machado'... e mödikanis votik". Bo gebäd sümik ela "*letimäd*" binon pat stüla lautanik. Jinos lü ob, das jünü Volapükans (keninükamü mastans famik) vitons ad gebön subsatis: "*datimäd, letimäd*" asä nezesüdikis. Neföro pägebon i vöd *datimül* (= 'turning-point').

• El "*da-*" sümon ad vöd "*jenöfo*", if palenyümon len stabavöd labü sinif tu valemik, sevabo vedükon vödi dabinotikum. Sams:

– värb "*binön*" pö sets mödikün labon sinifi te gramatiki e jäfidon as yümavärb (el 'copula'), güo el dabinön jonon, das bos binon jenöfik. Tefü mäniot vödastaba tefik i vilob penön bos dö dist bevü subsats siämaröletik: dabinan, dabinäd, dabinian, bi lecedob säkädi at fikuliki.

Dabinan binon pösod u nim lifiks. To bisar semik dabinan kanon binön magälik, sevabo kanon no dabinön jenöfo (sam: "So lanan älüvon in maged dabinana litik püdo läni..."). Me vöd: dabinanef < nemoy dabinanis valik spadäda, bumäda, dakosädöma, e reta seimikas (sam: "naf kobü dabinanef valik oka äpäridikon").

El *dabinäd* binon vödöd filosofa, biologa e reta. Tefon lifölanis, äsä vödems jonülons: "virud no äbinon dabinäd lifik"; "Jafal emekom primao dabinädis e manikis e vomikis" (gospul ma 'Matthaeus': XIX, 4); "dabinäd menik".

Vödöd at kanon pageböñ pö tikodayumät cogik, as sam: “kat binon dabinäd, kel vikodon rati”. Vöd sümik *lebinäd* pedefomon de vödastab “binäd” e malon binädi cifik.

Dabinian binon yeg natavoleda (natavoled binädon me stoina-voled, nimavoled, planavoled, bödavoled, ...);

– vöds: *dajon*, *dajonön* < tefons pubi yega u pösoda logamovikas, as sams: “silanan Söla ädajonom oki lo om” (gospul ma ‘Matthaeus’: I, 20); “dajonolsöd obe tripafenigi!” (gospul ma ‘Matthaeus’: XXII, 19); “ädajonom omes namis e flani oka” (gospul ma ‘Ioannes’: XX, 20).

Värb “jonön” tefon dini läs stöfiki, as sams: “jonön eke vegi”; “(Yesus [ma kuraan]) ... eceinom ad svins yudanis ut, kels äjonons okis as taans lejona omik” (notodot: “jonön oki as” kanon patradutön as ‘to prove to be a ...’); “Posä ‘Schleyer’ ijonon me jafot oka, vio kosädapük bevünetik äkanon pastukön, no äbinos plu fikulik ad datikön me geb stamädas votik e yümotas votik volapükis nulik”.

Lejon binon sit tikamagotas pato relikas, sevabo: *lejon Kristusa*, *lejon ela ‘Mohammed’*;

– *labön* (sevabo: ‘to have’), *dalabön* (‘to own’);

– värb “vedön” sümon ad el ‘copula’ e malon ceni dina seimik, ed el *davedön* sinifon pubi dina nulik. Värb *levedön* kanon patradutön dub notodots Linglänapükik: ‘to come true, to come to be, to be realized’, as sam: “balädikam älevedon” (sevabo: ‘compromise was achieved’). Vödastab “daved” i komädon in vöd davedöp (sevabo: ‘cradle’, as sam: “el ‘Mekka’: davedöp slama”).

• El “da-” malon duli lunüpik. Ma fövots ad vödabuk calöfik el *dadolön* (= ‘to smart’) tefon doli lunüpik e laiduliki, el *ledolön* (= ‘to burn’) tefon doli tuvemik. Vöds votik:

– *dadul*, *dadulik* (ladyek at labon i difüli bolitik, sevabo pö tikodayumät sököl: “davedükön nogani dadulik”);

– *dadutöf*, *dadutöfik* (dadutöf binon dutöf dulöfik);

– *dafaemükön* (kösoömo dafaemükoy dü tim lunik; pö jenet at foyümot siämo nilikon lü el “dei-”). *Lefaem* binon faem vemik ud igo maläd (Linglänapüko: ‘bulimia, hyperorexia’);

– *damüdükön* (= ‘to soak, to macerate’). Värb at neföro pägebon;

– dastebedön (värb at neföro pägebon).

• El “da-” malon vemöfi duna seimik e suvo kanon paplaükön me lavvärb “vemo” u “tuvemo”. Sams:

– *dabeg*, *dabegön* (emiplöpob ad suemön disti vü balflano pär at e votaflano pär: *lebeg*, *lebegön*);

- *dadämükön*, *dadämükam*;
- *dafronikön* (pö vöd at foyümot sümon ad el “dei-”);
- *dafronülön* (liedo vöd at neföro pägebon);
- *dafrutidön* (= ‘to exploit’). Dafrutid binon noe vemöfik, abi lunüpik, zuo vöd tefik sümon ad jäfüdavöded tapladü vöd komunikum: “frutid”;
- *dajoikülön*;
- *dajovön* (vöd at neföro pägebon distü värb sümik: *lejovön*);
- *dalebitik* (= ‘offensive, aggressive’). Leigodolsös vödis sököl: *bit* (‘action, modus operandi’), *lebit* (‘campaign’ — pö krig u propagid);
- *daleblad* (‘gust, rush’). Kanoy dönustukön kedi sököl: *blad* (men kanon bladön samo medü bladastum), *leblad* (vien alik lebladon, i värb patik *lebladilön* (sevabo: ‘blow slightly’) dabinson ad vien nevemik), *daleblad* (te vien vemik dalebladon samo pö tep);
- *dalogetön* (‘to fix one’s eyes on’). Värb *logetön* binon neloveädik, sekü kelos pö jenet at foyümot sümon ad “be-”;
- *damalädik* (‘desperately, terminally ill’). Pö jenet at foyümot sümon ma siäm ad el “dei-”;
- *damufön* (‘to frisk’). Ekö! sam luveratiküno balik gebäda: “tumats putülas magifik klöpöfölik, kels damufons e tülons okis in sab, blöfons, kisi solalit e lif in nated kanons kodedons”. El *lemufön* sinifon eli ‘to shake’ (sam: “lemufön sekü smil”);
- *damüdikön* (= ‘to macerate’). Vöd at neföro pägebon;
- *danulüdön* (= ‘to fatten’);
- *dapebön* (sam: “ko lad dapeböl”);
- *daplonön* (‘to unburden one’s heart’), *daplons* (‘lamentations’);
- *darorön* (= ‘to rage, to storm, to bawl’), *daroran* (= ‘bawler, shouter’). Ma vödems, *darorons* te mens, ab *rorons* nims, men, tep, vien, ... Vöds: *leror*, *lerorön* < tu sümons tefädo ad *daror*, *darorön*. Ye vöds labü foyümot: “le-” tefons noe meni, abi nimi, as sam: “leon leroröl” (pened balid de ‘Petrus’: V, 8). Kludo daror binon jonül fäkama, e leror teiko ror laodik;
- *dasmeil*, *dasmeilön* (‘to sniff, to sniff up’);
- *dastralön* (bai sev obik, värb at neföro pägebon, ab kanon labön difüli prima, äsva sinifon-la: sunädo primön ad stralön);
- *davestigön* (sevabo vestigön staböfiko);
- *davir*, *davirön* (tefädo: ‘vortex, to whirl’). I dabinsons vöds sököl ko vödastab ot: *daviraflum* (= ‘whirlpool’), *davirastom* (= ‘whirlwind’), *nifadavir* (= ‘snowstorm’).

Zöts tel (II) – fövot süföla folid de pad: 48

Argentine: Blinol oni! Ha! o ‘Scapin’ löfik oba, plä nolöd sagi olik, lebegob oli; if binos veratik, das löfol obi, suemol gudiko...

Scapin: Fūmo, löfob oli e spelob, das adelo okoefol negidis olik ta ob. Sevol lädüli: Violette, kel lödof us go nilo? Söl: ‘Arlequin’ löfädom ofi, ed ad gevön efe blöfi fūmik löfa okik, äposbinükom ofe penedili sagölo, das binon de ol. Eköl! pened ot.

Argentine: Sülö!

Scapin: Lädül: ‘Violette’, kel no löfof oli, bi no binof so jönik äs ol, äseajonof mögikūno vifiko penedi at flenes valik oka. Agödo beigolölo ledomi regik älilob smilami lelaodik, ed älogob menamödoti. Ästanoms us söl: ‘Mezzetin’, söl: ‘Trivelin’, söl: ‘Pascariel’, kels äloveükoms bilieti olik dese nam ini nam. Bal ädunom poedotili, votikan äsagom cogedi. Koefob, das no äkanob dareigön zuni obik; atosi ga opardol obe. Äblamob omis kil, pato eli ‘Trivelin’: dalabani bilietä. Ätädob omi, äjekom ed ägegivom oni obe. Änu äblinob oti ole; e, bläfo pro zil obik, egetedol obi ön mod, kelosi ga sevol.

Argentine: No labob kuradi ad begön säkusadi de ol, ni ad danön oli; mutob tu mödo redikön demü utos, kelosi debob ole e demü utos, kelosi edunob pro votikan.

Scapin: O lädül! läb lifa obik binonöv ad getön ladi olik de ol it, no dub desir ad vinditön oki; ab binob tu löfafulik ad binön so zadälik; ed obinoböv nog läbikün se mens, if bapäl ela ‘Arlequin’ ...

Argentine: Ha! Dö om no spikolös, nem omik it vutükon obi. If sevolöv ga, kimafädo ejonom oki neveratiki... No binos mögik ad fomälon osi. Ed ob, kel äkredob, das äsevob omi so gudiko! Neföro opardob obe atosi, e dö atos ai omemob ad hetön omi nämöfikumo.

Scapin: Stöpädolös oli, ibä lilob omi.

Argentine: No vilob logön omi.

Scapin: Güo, blibolös ad mükükön omi e pönön omi gudiko, äsä meritom.

Argentine: Neföro oplöpob pö atos.

Süfül Iulid.

Els Argentine, Arlequin, Scapin

Arlequin, eli Argentine no logöl: Diab mosumomöd oli ko yan yelovik ola! Änokob len yans yelovik valik e len yans detik valik, no äplöpob ad tuvön dilekani seimik. Kömolöd ol it ad geidön obi... (*Küpom eli Argentine.*) Ha! ekö! binol is. Kio fredob! Ya ekömob ad sukön oli; ämogölo nog äsukob oli; valöpo ai sukob oli. Labob dinis so mödikis ad sagön ole! Ab, ven logob oli, no plu memob seimikosi; ven binob fagü ol, val gekömon so vifiko, das teifon obi; kredob, das med te bal reton pro ob ad memön dönu vali, sevabo ad logedön oli me logs färmik, bi voto binos pro ob nemögik ad tikön dö alseimikos votik pläämü dönulogam ola. (*‘Argentine’ gesagof nosi. ‘Arlequin’ po seil lunüpike flekom oki lü ‘Scapin’.*) Mogolölöd! ol tupol obi.

Argentine: Nöl!, dalom blibön, obi no otupom.

Scapin: Pos mod, ön kel lädül: ‘Argentine’ äspikof dö ol, pos lesags penik dö löf oka, kelis ägevofof ole, jinos lü ob, das nos kanon tupön oli.

Arlequin, *nelaodiko lü ‘Argentine’*: Klu valikosi ekonol-li ome?... He! Esagol-li valikosi? (*‘Scapin’ smilom.*) Jinom, äsva miniludom bosi. O söl ‘Scapin’! Kleilükobsöd dinädi obsik, begob oli: löfol lädülü: ‘Argentine’, vo-li?

Scapin: Nendoto, löfob ofi, atosi gudiko sevofof.

Arlequin: Benö! id ob löfob ofi; e no sufälob, das löfof ofi. Kodü atos, ibä obs bofik nu stanobs lo of, osagof sunädo, kim obas bofik plitom ofi mödikumo, stipä votikan nennoido omogolom e no plu otupom läbikani, keli uvälof. Baicedol-li o söl ‘Scapin’?

Scapin: Ekö! nam obik, o söl ‘Arlequin’. Memolöd gudiko utosi, kelosi änu äsagol: lädül: ‘Argentine’ sunädo ovälof, e refudäb no plu olabom flagi igo smaliküni.

Arlequin: Ko ladöf lölik. (*Smilom.*) O! Kio nevisedälik binol!

Scapin: Benö! o ladül! elilol rajani obsik, mutol cödön ol it.

Arlequin: Si!, mutol cödön obis. (*Flanio*) O! nevisedälan kiom!

Argentine, *flanio*: Obinob neläbik, ab vilob vinditön obi.

Scapin: Beno? O lädül!

Argentine: Benö! Oplänob tikodi obik. Väl obik ya sis lunüp pedunon; igo äpenob dö atos lü väläb. Utan olas, kel labom penedi de ob, te jonomöd oti, ed ob ogevob ome nami obik.

Arlequin: Atos binon kleilik. (*‘Scapin’ sukom in pok okik.*) Si!, sukolöd, sukolöd, otuval oni. Ekö! on: pened. (*Setirom loterazöti.*) Ekö! binon. Nu, o söl ‘Scapin’, adyö! no plu olaboy stimi ad dönulogön oli.

Argentine, lifjifiko: Jonolöd! Binon zöt loterik.

Arlequin: Ha! si! No sevol, läb ädrefon obi adelo, ägaenob. Ab kiöpio üfo esteigob-li zöti votik oba? At no binon gudikün. Ba eperob-la oni?

Scapin: Ba ob etuvob oti. Logolöd o lädüll ekö! biliet, kel kömon de ol, äsä kredob.

Argentine, reidof: “Binolöd takedik, o flen gudik oba!...”

Arlequin: Ha! Binon ut oba, keli etifoy de ob.

Argentine: Keli etifoy-li de ol? Kredol-li üfo, das ocütöl obi jü timül lätik? No!, o trätan! Sevob oli. Golol lü ‘Violette’, blinol ele penedis obik, sagol ofe, das sakrifol obi ofe, e täno gekömol ad yulön obe, das lelöfom obi! Künol ad gekömön, ad spikön lü ob, igo ad logedön obi. O trätan, kriman! äcütöl obi, ab no plu ocütöl obi, e vindit obik no ofinikon pos atos. Ed ol, o ‘Scapin’!, dakipolöd penedi at!; epromob nami oba dalabane ota, ofölob promi obik, kanol konfidön atos. (*Segolof.*

Föivot ofovon.

FO LON

fa hiel *Franz Kafka*, tradutod fa kadäman: *Sérgio Meira*

Fo lon yanigaledan stanom. Man se länäd kömom foi galedan at e begom däli ad nügolön ini lon. Ab galedan sagom, das anu no kanom dälön ome nügoli. Man tikom bosilo e säkom, va poso ba odalom-la nügolön.

„Mögos”, sagom galedan, „ab no anu.”

Bi leyan lü lon ai maifon e galedan golom flanio, man bieğädom ad logedön ninio da yan. Ven galedan küpom osi, smilom e sagom:

„If atos bäton oli so vemo, steifülölös ga ad nügolön to proib obik. Ab küpälolöd: binob nämädik. E binob te yanigaledan balid. De lecem lü lecem galedans votik stanoms, alikan nämädikum ka votikan. Ob it ya no kanob sufälön igo lülogedi kilidana.”

Fikulis soik man se länäd no ispetom; „lon ai sötön binön lü-golovik pro valans“, tikom, ab ven logedom kuratikumo galedani lenlabü mäned plädik, nudi tipik oma, balibi Tatarik lunik, slenik, blägik oma, sludom ye ad stebedön, jüs ogetom däli ad nügolön. Galedan givom ome lustuli e dälom ome ad seidön oki flanü yan. Us seadom dü dels e yels. Ömna steifülom ad dagetön däli ad nügolön, e fenükom galedani me begs okik. Suvo galedan dunom dasäkamis smalik: säkom ome dö lomän omik, e dö dins mödik votik; säks binons ye nekesenäliks, sümöns ad uts fa söls gretik pasäköls, e fino ai dönu sagom ome, das no kanom dälön ome nügoli.

Man se länäd, kel eblimom oki gudiko ad tävön, gebom valikosi, igo völadikosi, e steifülom ad remädön galedani.

Galedan fe lasumom valikosi, ab alna sagom:

„Lasumob atosi te, dat no kredolös, das enedunol bosi.”

Dü yels mödik man küpedom yanigaledani at. Glömom galedanis votik, e jinos lü om, das balidan at binom neletan teik ta nügol ini lon. Maleditom fädi neläbik, ün yels balid laodiko ä nendemo, poso, ven bäldikom, te brumölo. Vedom ciletik e, bi dü studam mödayelik galedana, elogom i flibis in mäned omik, begom i flibes, das yufon-sös omi e votacedükonsös galedani. Fino logs omik vedons fibikums, e no plu sevom, va zü om vo dagikos, u va logs cütöns omi. Too igo in dag sienom nidi, kel ai nog stralon nekväniko se top po yan lona.

Nu no plu olifom lunüpo. Bü deadam okik belifots valik kobikons in tikäl omik ad fomön säki, keli jünü no nog esäkom galedane. Vinegom omi, ibä no plu fägom ad löükön koapi estifiköl oka.

Galedan mutom biegon vemo lü om, ibä gretotadif evotikom vemo negönü man.

„Kisi vilol-li anu nog sevön?” galedan säkom, „binol vo nesatovik.”

„Valans steifons lü lon”, sagom man, „kikodo üfo nek pläämü ob ebegom nügoladäli dü yels mödik at?”

Yanigaledan suemom, das man ya stadom ün fin lifüpa okik, e, ad pasienön fa lilamasien fibiköl oma, älüvokädöm ome: „Is nek äkanom dagetön däli, bi yan at ädabinon te pro ol. Anu glob ad färmükön oni.” ■

Spiked sapik

“No mödinolam satükön lani, ab gutam dinas ninao.”

‘Ignatius de Loyola’

